

Kazimierz Miaskowski

Z teki bibliograficznej

Pamiętnik Literacki : czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej 9/1/4, 72-73

1910

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NOTATKI.

Z teki bibliograficznej¹⁾.

X.

Somnia Danielis.

Pod tem *Rudolfus Agricola Wasserburgensis. Ad lectorem.* i wiersz (10 w.); niżej drzeworyt przedstawiający Daniela zapatrzonego w niebo w postawie stojącej, przed nim Nabuchodonozora klęczącego. Rękopiśmiennie dopisano u góry Anno 1514 et 1515 Cracoviae.

Format 4°, kart 7. Drukarz i rok wydania nie podany, ale druk pochodzi nie wątpliwie z oficyny Floryana Unglera, co wynika z porównania z innymi publikacjami Unglera z tego czasu zawartymi w tym zbiorku, zwłaszcza z porównania ozdóbek majuskułów.

Karta *a verso* zawiera wstęp: *Exordium* na 1½ strony, lecz właściwego wydawcy stąd dojść nie można. Mówi tu na podstawie zdań *Arystotelesa* i *Averroesa* o rozmaitych rodzajach snów, wreszcie o takich, które pochodzą z objawienia Bożego. Do takich należą sny Daniela, któremu Pan Bóg dał łaskę tłumaczenia ich; on też spisał sobie wykład snów.

Następuje potem wykład w alfabetycznym porządku, bardzo ogólnikowy, schematyczny i naiwny. Tak n. p. z samego początku czytamy:

Ab imperatore osculari vel cum eo loqui lucrum cum gaudio significat.

Aurea vestimenta se induere videre invidiam vel tristitiam significat.

Ostatnie zdania są:

Zizania seminare significat scandalum.

Zipollas comedere vel videre significat dolorem oculorum.

¹⁾ Por. Pamiętnik literacki, VII, 316.

Broszurka ta znajduje się w woluminie miscellaneów biblioteki parafialnej w Nisie na Ślązku, zawierającym przeważnie druki astronomiczne, arytmetyczne itp. z lat 1499—1513 (Joannes de Sacro Busto, Peurbach, Schot, Kalendarium Joannis de Monte Regio, Petrus de Eliaco, Albertus Magnus i t. d.), z krakowskich wydań są:

1) Algorismus Joannis de Sacro Busto. Ungler 1511 (brak karty tytułowej).

2) Computus chirometralis ab a 1482—1558 Joannis Glogoviensis. Joannes Haller 1507.

3) Introductorium Astronomiae Cracoviense elucidans Almanach. Crac. 1506 (b. w. drukarza). Nad tytułem dopisano współcześnie:

Cracoviae Anno Dei 1514 quo anno hiems erat frigida, ita ut molendinae omnes deficiente aqua molare non valuerunt.

Właściciel książki, który częste w niej robił glosy do tekstu dzieł, zapisał imię swoje kilka razy, n. p. przy Nrze 2 (Computus chirom.): *Sum Bartholomaei Jonae a Schweydnitz*, gdzieindziej dodał rok: 1516. Zapisał on się był 5 listopada 1513 w uniwersytecie krakowskim (Chmiel, Album studiosorum Univers. Cracov. II, 149); dopisany przez niego czas wydania tego wykładu snów (1514—15) ulegać więc nie może żadnej wątpliwości.

Na oprawie przedniej w części zniszczonej widać u dołu dwa berła skrzyżowane, jak w Wisłockiego Incunabula Typographica na str. 149. Estreicher (Bibliografia polska XV, 33) prócz wydań tego wykładu snów z odmiennym tytułem z r. 1527 i 1533 wymienia jeszcze trzecią edycję, w której nie jest wyrażony rok i miejsce wydania, a którą miał kiedyś w rękę i opisał dokładnie w „Weteranie Poznańskim“ z roku 1825, s. 422—3 J. Ł. t. j. J(ózef) Ł(ukaszewicz). Ale z opisu tego widać, że chociaż wydanie to, dotąd także nieodszukane w bibliotekach, najwięcej zbliżone jest do egzemplarza niseńskiego, to jednak zupełnie jest od niego odmienne, gdyż miało format dwunastki i obejmowało cały arkusz. Jako wydawcę przypuszczał Łukaszewicz Hallera. Wydanie więc powyżej opisane jest zupełnie nieznanne.

Ostrowo, W. Ks. Poznańskie.

Ks. Kazimierz Miaskowski.

Wiersze niemiecko - polskie.

Do notatki o pieśni Kochanowskiego w tłumaczeniu niemieckiem XVII wieku (Pamiętnik literacki, VII, s. 139) pragnęłabym dodać, iż u Krzysztofa Kaldenbacha (z Schwiebus pod Głogowem, 1613—1698; por. Estreicher XIX, 15) „Deutsche Lieder und Getichte/ in gewisse Bücher eingetheilet. Editore Filio